

Kłodzka Wstęga Sudetów
Lokalna Grupa Działania

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Kłodzka Wstęga Sudetów

Lokalna Grupa Działania

STRATEGIA ENERGETYCZNA ZIEMI KŁODZKIEJ

Raport indywidualny dla gminy

SZCZYTNA

MAJ 2024

<https://szczytna.pl/>

Zmiany klimatyczne, w tym sposób łagodzenia ich skutków oraz próby spowolnienia i zatrzymania podejmowane przez UE, stawiają przed jednostkami samorządu terytorialnego w całej Polsce istotne wyzwania. Gmina Szczytna, jako świadoma niniejszych zagrożeń, dążąca do zrównoważonego rozwoju i sprawiedliwej dla wszystkich swoich mieszkańców transformacji, partycypowała w opracowaniu, a w konsekwencji objęta jest zapisami Strategii Energetycznej Ziemi Kłodzkiej. Dokument ten powstał w ramach prac Kłodzkiej Wstęgi Sudetów-Lokalnej Grupy Działania, którą współtworzy m. in. 11 gmin powiatu kłodzkiego. Wartością stowarzyszenia jest budowanie grupy partnerskiej, które ma miejsce nieprzerwanie od 2005 r., a obszar cechuje się spójnością ideową, przestrzenną, przyrodniczą, historyczną, kulturową, społeczną i gospodarczą. Obecnie Stowarzyszenie liczy 73 członków, z czego 14 to przedstawiciele sektora publicznego

Strategia Energetyczna Ziemi Kłodzkiej stanowi dla gminy Szczytna, realne wsparcie w prowadzeniu działań strategicznych i wdrożeniowych w zakresie dochodzenia do neutralności klimatycznej oraz sprawiedliwej transformacji energetycznej. Ponadto dokument to wyraz współpracy oraz wzajemnego, wewnętrznego wsparcia 11 gmin powiatu kłodzkiego. Przez to jest opracowaniem ambitnym i nowoczesnym, ale równocześnie realnym oraz wykonalnym. Stanowi jeden z pakietu dokumentów międzygminnej polityki klimatycznej Kłodzkiej Wstęgi Sudetów.

Dokument powstał jako wyraz i z perspektywy realizacji zdefiniowanego celu kluczowego – „Już dziś tworzymy klimat jutra - Ziemia Kłodzka 2050 – regionem neutralnym klimatycznie”. Podkreśla on najwyższą wartość Kłodzkiej Wstęgi Sudetów-Lokalnej Grupy Działania, jaką jest współpraca, która umożliwi osiągnięcie wspólnych, ambitnych zamiarów.

DLACZEGO WSPÓLNE DOCHODZENIE DO NEUTRALNOŚCI KLIMATYCZNEJ JEST DLA GMINY WARTOŚCIĄ?

Gmina Szczytna, świadoma konieczności podejmowania działań z zakresu transformacji energetycznej, zdecydowała się współtworzyć dokument je programujący wraz z 10 gminami powiatu kłodzkiego. Jako członek Kłodzkiej Wstęgi Sudetów – Lokalnej Grupy Działania dostrzega wartość i szerokie możliwości wynikające ze współpracy między samorządowej.

WSPÓŁPRACA WE WDRAŻANIU STRATEGII:

STRATEGIA POZWOLI:

- Określić kierunki interwencji i wsparcia dla jednostek samorządu terytorialnego w kontekście sprawiedliwej transformacji energetycznej
 - Osiągnąć wspólną wizję regionu w roku 2050 (jaką jest neutralność klimatyczna)
 - Zaangażować każdego chętnego mieszkańca do współdziałania na rzecz neutralności klimatycznej
 - Uporządkować działania administracji samorządowej
 - Określić hierarchię istotności poszczególnych działań
 - Zintegrować działania różnych interesariuszy i podmiotów oraz jednostek samorządu terytorialnego
 - Podkreślić istotę konieczności dojścia do neutralności klimatycznej i sprawiedliwej transformacji energetycznej oraz jej promowanie i edukację
- Umożliwi wymianę dobrych praktyk i stworzenie wspólnej bazy wiedzy, zasobów
 - Pozwoli na realizację projektów o większej skali, mniejszym kosztem
 - Prowadzić będzie do lepszego wykorzystania zasobów, takich jak infrastruktura, wiedza specjalistyczna czy doświadczenie
 - Umożliwi rozwiązywanie, w sposób bardziej efektywny niż w pojedynkę, wyzwań i problemów zbieżnych w całym regionie
 - Zwiększyć może efektywność działań w odniesieniu do skali regionalnej czy wojewódzkiej, co przełożyć się może na procesy decyzyjne na wyższych szczeblach władzy
 - Podwyższyć może renomę i atrakcyjność całego regionu, co bezpośrednio przyczyni się do wzrostu gospodarczego
 - Przyczyni się do rozszerzenia i wdrażania idei wzajemnego wsparcia oraz partnerskiego modelu współpracy

CELE W RAMACH DOJŚCIA DO NEUTRALNOŚCI KLIMATYCZNEJ 2050

Gmina Szczytna wraz z pozostałymi członkami KWS-LGD wypracowały wspólny pakiet 5 celów strategicznych oraz odpowiadające im cele operacyjne, które stanowią bazę ścieżki dojścia do neutralności klimatycznej regionu. Cele te realizowane będą poprzez poszczególne działania i projekty.

CELE STRATEGICZNE

CELE OPERACYJNE

CEL 1

ROZWINIĘTA I
DOSTOSOWANA
INFRASTRUKTURA
TECHNICZNA

Cel 1.1.
Rozwój mocy
wytwórczych OZE
oparty na lokalnych
potencjałach

Cel 1.2.
Dostosowanie
infrastruktury
elektroenergetycznej
do rozwoju OZE

Cel 1.3.
Niskoemisyjne
ciepłownictwo i
gospodarka
komunalna

CEL 2

RACJONALNIE I
EFEKTYWNE
WYKORZYSTYWANE
ZASOBY

Cel 2.1.
Planowanie
przestrzenne dla
zielonej
transformacji

Cel 2.2.
Zapewnienie
efektywności
energetycznej
budynków, procesów
i przestrzeni

Cel 2.3.
Opracowanie
zrównoważonych
praktyk rolniczych i
leśnych

Cel 2.4.
Ochrona zasobów
naturalnych i
minimalizacja zużycia
surowców

CEL 3

SKUTECZNY SYSTEM
WSPÓŁPRACY

Cel 3.1.
Sprawnie
funkcjonujący
system energetyki
obywatelskiej

Cel 3.2.
Rozwój
przedsiębiorczości
przyjaznej dla
klimatu

Cel 3.3.
Podniesienie
sprawności
instytucjonalnej
gmin

Cel 3.4.
Podniesienie
sprawności
instytucjonalnej KWS
LGD

CEL 4

SPRAWNIE
FUNKCJONUJĄCY,
NISKOEMISYJNY I
DOSTĘPNY TRANSPORT

Cel 4.1.
Zapewnienie
dostępu do
zielonego transportu
publicznego

Cel 4.2.
Transport
indywidualny
przyjazny dla klimatu

Cel 4.3.
Zintegrowana i
cyfrowa polityka
transportowa

Cel 4.4.
Zrównoważony
transport osób i
ładunków w
kluczowych dla KWS
branżach

CEL 5

UGRUNTOWANY ZIELONY
WIZERUNEK REGIONU
ZAMIESZKANEGO PRZEZ
ŚWIADOME
SPOŁECZEŃSTWO

Cel 5.1.
Budowa
świadomości
klimatycznej i
sprawczości
mieszkańców

Cel 5.2.
Budowa kompetencji
dla zielonej
transformacji

Cel 5.3.
Sprawnie
funkcjonująca
ekoturystyka

CHARAKTERYSTYKA GMINY SZCZYTNA

gmina miejsko-wiejska

- bogactwo i potencjał turystyczny
- bezpośrednie sąsiedztwo z Republiką Czeską

POŁOŻENIE

Mieści się w zachodniej części Ziemi Kłodzkiej i powiatu kłodzkiego, w oddaleniu ok. 18 km od miasta powiatowego. Od południa graniczy z Republiką Czeską, od zachodu z gminami Duszniki-Zdrój i Lewin Kłodzki, od północy z gminami Kudowa-Zdrój i Radków, od wschodu zaś z gminami Bystrzyca Kłodzka, Polanica-Zdrój i Kłodzko.

DEMOGRAFIA

Według danych na 2022 rok gmina zamieszkiwana była przez 6 954 mieszkańców, z czego 57% to osoby w wieku produkcyjnym. W zgodzie z ogólnoeuropejskim trendem społeczeństwo starzeje się, a osoby w wieku poprodukcyjnym stanowiły 26% ludności, co oznacza wzrost o 5 p. p. względem 2017 roku. W gminie obserwowany jest spadek ogólnej liczby ludności, w porównaniu z 2017 rokiem o ok. 416 osób (-6%). Zgodnie z prognozami trend ten do końca dekady będzie się utrzymywał. Średnia gęstość zaludnienia gminy wynosi 53 os./km², a zdecydowana większość mieszkańców (70%) zamieszkuje miasto Szczytna*.

TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Gmina charakteryzuje się dobrym dostępem komunikacyjnym, przez jej teren przechodzi droga krajowa nr 8 oraz drogi wojewódzkie nr 388 i 389, a także niezelektryfikowana, jednotorowa linia kolejowa numer 309. W granicach jednostki

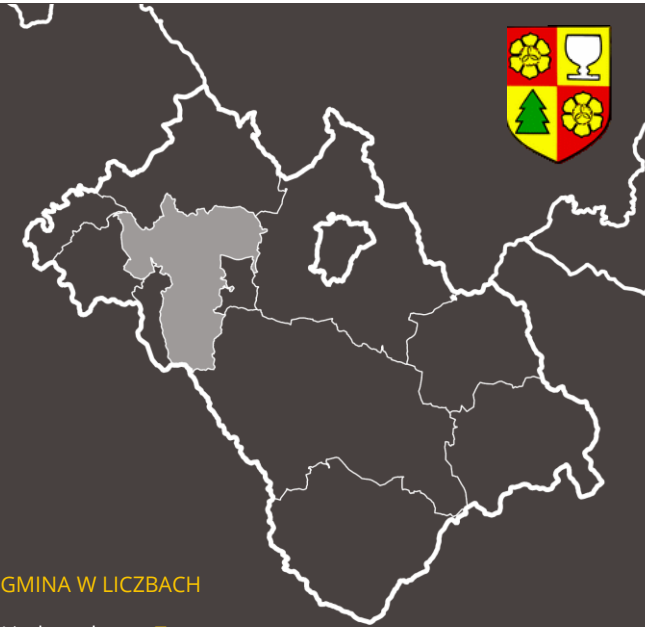
znajduje się 1 stacja kolejowa. Przez gminę przebiega jeden z głównych korytarzy rowerowych w województwie dolnośląskim - Trasa Kłodzka. Ponadto znajdują się tu trasy rowerowe i piesze.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Gmina wyróżnia się atutami przyrodniczymi, na jej obszarze mieszczą się liczne formy ochrony przyrody m. in. rezerwat Torfowisko pod Zieleńcem, obszary Natura 2000, Obszary Chronionego Krajobrazu, otulina Parku Narodowego Gór Stołowych oraz pomniki przyrody.

GOSPODARKA

W gminie w 2022 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było 803 podmiotów gospodarki narodowej, co względem roku 2017 stanowi wzrost o 119 podmioty. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym to 6,2%. Analiza struktury przedsiębiorstw według sekcji, w których funkcjonują prowadzi do wniosku, że w gminie Szczytna dominują podmioty związane z handlem i naprawą pojazdów mechanicznych (Sekcja G), budownictwem (Sekcja F) i obsługą rynku nieruchomości (Sekcja L)*. Ważnym sektorem gospodarki w gminie jest turystyka, związana przede wszystkim z jej zabytkami, lokalną tradycją, wydarzeniami cyklicznymi oraz atrakcyjną lokalizacją w pobliżu terenów górskich.

GMINA W LICZBACH

Liczba sołectw: **7**

Liczba miejscowości: **9**

Odległość do Kłodzka: **około 18 km**

Lesistość: **62,8%**

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym: **6,2%**

Podmioty gospodarki narodowej: **803**

Dochód gminy ogółem: **42,1 mln zł**

Dochody ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca: **6 032 zł**

132 km²

9%

powierzchni obszaru KWS

6 954

8%

ludności KWS

-6%

zmiana w latach 2017 - 2022

* Bank Danych Lokalnych GUS (data pozyskania: listopad 2023 r.).

STAN ENERGETYKI NA OBSZARZE GMINY

SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA

Na terenie gminy nie funkcjonuje żadna konwencjonalna elektrociepłownia, sieć jest zasilana w głównej mierze z krajowego systemu elektroenergetycznego. Przez gminę Szczytna przebiegają linia napowietrzna wysokiego napięcia, a także linie napowietrzne i kablowe średniego i niskiego napięcia. Ponadto na terenie jednostki znajdują się stacje transformatorowe SN/nN. Obecne zapotrzebowanie na energię elektryczną, przedstawione w poniżej tabeli, pokrywane jest z istniejącej infrastruktury. Stan techniczny sieci i pozostałej infrastruktury elektroenergetycznej jest dobry. Na terenie gminy Szczytna energia z OZE produkowana jest dzięki mikroinstalacjom, których liczba z roku na rok się zwiększa, a ilość energii wprowadzonej do sieci wyprodukowanej ze źródeł OZE w 2023 r. (do listopada) wynosiła 938,382 MWh. Dla porównania w całym 2021 r. było to 367,159 MWh.

Gmina Szczytna cechuje się umiarkowanym potencjałem do rozwoju elektrowni bazujących na odnawialnych źródłach energii.

SIEĆ GAZOWA

Udział ludności korzystającej z sieci gazowej w 2022 r.

Dane dotyczące ilości odbiorców i zapotrzebowania na energię elektryczną w gminie Szczytna

Taryfy	2021				2022			
	umowy kompleksowe		umowy dystrybucyjne		umowy kompleksowe		umowy dystrybucyjne	
	liczba odbiorców w	zużycie (MWh)	liczba odbiorców w	zużycie (MWh)	liczba odbiorców w	zużycie (MWh)	liczba odbiorców w	zużycie (MWh)
SN (taryfa B)	1	328,23	1	6,65	1	320,3	1	5
Nn (taryfa C, G, R), w tym:	3157	7504,85	142	2162,31	3172	7672,52	150	2333
C	171	1012,42	brak danych		151	940,43	brak danych	
G	2986	6492,43	brak danych		3021	6732,09	brak danych	
Suma zużycia (MWh)	10 002,04				10 330,82			

Dane Tauron Dystrybucja S. A.

*Ilość energii wprowadzonej do sieci wyprodukowanej ze źródeł OZE w 2023 roku (do listopada)

wynosił 50,6% w mieście oraz 5,7% na wsiach. Długość czynnej sieci dystrybucyjnej gazu względem ubiegłych 10 lat wzrosła o 92%. Zgodnie z danymi PGNiG, PSG zużycie gazu w 2022 r. w gminie kształtowało się na poziomie 18 793,25 MWh, przy liczbie odbiorców 1 874, z czego ok. 98% to gospodarstwa domowe.

SIEĆ CIEPŁOWNICZA

Na terenie gminy miejsko-wiejskiej Szczytna nie funkcjonuje żadna ciepłownia systemowa, budynki mieszkalne, zarówno jedno jak i wielorodzinne, zasilane są głównie z lokalnych kotłowni indywidualnych. Spośród źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych największym udziałem, wynoszącym ok. 41%, cechuje się kocioł na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) oraz kocioł gazowy / boiler gazowy / podgrzewacz gazowy przepływowy / kominek gazowy – ok. 16%.

EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

Szacowana skala występowania zjawiska ubóstwa energetycznego w gminie wynosi 13,3%.

Struktura wiekowa budynków mieszkalnych wskazuje na duże zapotrzebowanie na energię.

229

ilość wytwórców OZE

1,643

[MW]

łączna moc zainstalowana w OZE

938,382

[MWh]

ilość energii wyprodukowana z OZE*

13,3%

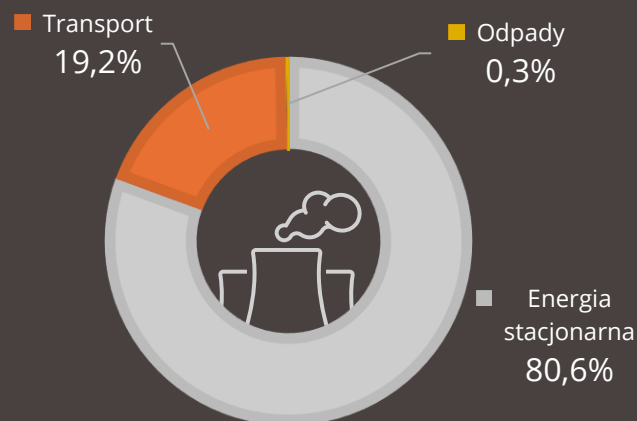
szacowana skala występowania zjawiska ubóstwa energetycznego

45 311

[tCO₂e]

emisja CO₂ gminy w 2022 r.

UDZIAŁ SEKTORÓW W EMISJI CO₂

DOTYCHCZASOWE DZIAŁANIA NA DRODZE DOJŚCIA DO NEUTRALNOŚCI KLIMATYCZNEJ

Transformacja energetyczna, przebiegająca w sposób sprawiedliwy, a także zadania z zakresu dochodzenia do neutralności klimatycznej były i są przez gminę traktowane jako zagadnienia szczególnie istotne od lat. W związku, z czym jednostka podejmowała i prowadzi szereg działań wspierających rozwój w kierunku zrównoważonym. Poniżej wskazano przykładowe:

Gminne dokumenty strategiczne zawierają zapisy uwzględniające cele klimatyczne:

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Szczytna na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2026:

- Jednym ze wskazywanych kierunków interwencji jest Poprawa efektywności energetycznej w mieście Szczytna, poprzez zadania z zakresu termomodernizacji i wymiany indywidualnych systemów grzewczych na niskoemisyjne.
- W ramach kierunku interwencji pn. „Zmniejszenie emisyjności w transporcie” dokument zakłada budowę ścieżek rowerowych.
- Wskazuje istotność promowania rozwiązań mających na celu redukcję emisji.

Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Konsultacyjno-Informacyjny programu „Czyste Powietrze”, gmina przystąpiła również do Programu „Ciepłe Mieszkanie”.

Gmina zrealizowała wymianę oświetlenia ulicznego w ramach projektu partnerskiego „Energooszczędne oświetlenie uliczne i drogowe przy drogach publicznych gmin obszaru Ziemi Kłodzkiej”. W ramach tej inwestycji wymianie poddanych zostało ok. 860 punktów świetlnych. W kolejnych latach planowana jest również budowa i wymiana energooszczędnego oświetlenia ulicznego miasta i gminy oraz planowane jest termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz budynków komunalnych.

PRZYSZŁE DZIAŁANIA NA DRODZE DOJŚCIA DO NEUTRALNOŚCI KLIMATYCZNEJ

Budowa zeroemisyjnych budynków użyteczności publicznej (obowiązkowa od 2028 r. zgodnie z dyrektywą EPBD), a także **ZWIĘKSZANIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ** poprzez renowację i termomodernizację. Wsparcie informacyjne dla programów związanych z renowacją budynków i wymianą nieefektywnych źródeł ciepła.

ROZWÓJ ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII

Budowa instalacji OZE w obiektach gminnych oraz wsparcie mieszkańców w montażu instalacji OZE poprzez udzielanie informacji o źródłach wsparcia finansowego czy pomoc w załatwianiu formalności. Realizacja działań mających na celu poprawę bilansu energetycznego i zdolności magazynowania energii. Współuczestnictwo w projektach związanych z klastrami energii.

KSZTAŁTOWANIE POLITYKI PRZESTRZENNEJ W OPARCIU O DAŻENIE DO ZIELONEJ TRANSFORMACJI

Wyznaczanie w dokumentach planistycznych obszarów pod rozwój farm fotowoltaicznych.

ROZWÓJ KOMPETENCJI PRACOWNIKÓW GMINNYCH W OBSZARZE TRANSFORMACJI ENERGETYCZNEJ

Realizacja szkoleń, wyjazdów studyjnych, dzięki którym urzędnicy będą rozwijać swoje kompetencje w obszarze energii odnawialnej, renowacji budynków i efektywności energetycznej, by móc przekazywać swoją wiedzę dalej jako liderzy zielonej transformacji. Umożliwi to także sprawniejszą realizację gminnej polityki energetycznej, realizacji działań z obszaru efektywności energetycznej. Ponadto działanie zakłada cykliczne spotkania międzygminne i międzysamorządowe celem wymiany dobrych praktyk oraz omówienia postępów we wdrażaniu wspólnych celów oraz realizacji projektów.

BUDOWA I ZACIEŚNIANIE WSPÓŁPRACY PUBLICZNO-PRYWATNEJ dla neutralności klimatycznej

Podjęcie współpracy z przedsiębiorcami na rzecz transformacji energetycznej, poprzez ulgi dla potencjalnych inwestorów i dla istniejących przedsięwzięć, które wpisują się w cele transformacji energetycznej.

ROZWÓJ ZEROEMISYJNEGO TRANSPORTU

Rozwój sieci dróg dla rowerów, uspokojenie ruchu, budowę stacji ładowania pojazdów elektrycznych oraz zapewnienie dostępu do niskoemisyjnego publicznego transportu zbiorowego w ramach współpracy obejmującej samorządy Kotliny Kłodzkiej.

Kłodzka Wstęga Sudetów Lokalna Grupa Działania

Lutynia 24

57-540 Łądek Zdrój

www.kws.org.pl

Kłodzka Wstęga Sudetów
Lokalna Grupa Działania

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”